

habe. Die Richtigkeit dieser Interpretation ergibt sich auch aus der abweichenden Textierung des durch das zitierte Gesetz vom 6. Oktober 1900 derogierten § 5 des Gesetzes vom 15. Oktober 1896. L. G. Bl. Nr. 30, welches besagt, dass die definitiv angestellten Lehrer und Unterlehrer, welche nach Ablegung der Lehrbefähigungsprüfung 5 Jahre lang an einer öffentlichen Volksschule gewirkt haben, eine Zulage mit 10% ihres Gehaltes erhalten.

Nach dieser derogierten Gesetzbestimmung begann also die für die Gehaltszulage anrechenbare Dienstzeit erst vom Zeitpunkte der abgelegten Lehrbefähigungsprüfung an zu laufen.

Wenn nun der Gesetzgeber an Stelle des an sich ganz klaren Ausdruckes »nach Ablegung der Lehrbefähigungsprüfung« die neue Bestimmung »die mit dem Lehrbefähigungszeugnisse versehenen Lehrer...« gesetzt hat, so muss daraus geschlossen werden, dass er mit dieser abgeänderten Textierung eine meritorisch andere Verfügung hinsichtlich des Anspruches auf die Gehaltszulagen treffen wollte. Hiernach war die angefochtene Entscheidung als rechtsirrtümlich nach § 7 des Gesetzes vom 22. Oktober 1875. R. G. Bl. Nr. 36 ex 1876 aufzuheben.

Wien, am 16. Dezember 1903.

Rohrer, m. p.

L. S.

Lemayer, m. p.

Vem, da se sleherno učiteljsko srce razveseli, ko prečita to razsodbo, s katero se nam je zajamčila lepa pridobitev. In od te pridobitve da ne bi naša stanovska organizacija ne imela prav nikakega dobička? Ne, nikakor ne! Tudi tej je treba nekoliko žrtvovati.

V odborovi seji našega okrajnega društva sem dne 4. februarja t. l. tudi stavil sledeči predlog, ki je bil soglasno in z odobravanjem sprejet. Priobčujem ga doslovno in priporočam vsem okrajnim učiteljskim društvom, da strogo pazijo na njega izvršitev. Umljivo je, da ga bomo pretresovali tudi pri bodočem občnem zboru našega društva in tudi v odboru deželnega učit. društva, ki smo mu ga na predlog tovariša A. Kutina že poslali v končno odobritev in izvršitev.

Ta predlog se glasi:

»Sedaj, ko bodo vsi učitelji in učiteljice v naši deželi prejeli zaostanke petletnic zaradi moje dobljene pravde, naj se ustanovi v vsakem okrajnem in tudi deželnem učiteljskem društvu nekaj pravnih fond. Pozivlja se zato vse učiteljsko na Goriškem, da bi od zaradi moje pravde prejete vsote vplačal vsak slovenski tovariš-tovarišica po

1% svojemu okr. učit. društvu,

1% deželnemu in

1% »Zavezi jugoslovanskih učit. društev«.

Vsak italijanski tovariš ali tovarišica pa:

1% svojemu okrajnemu in

2% deželnemu učit. društvu«.

Pravni fond je vsekako nujno potreben, in vsak zaveden tovariš in vsaka agilna tovarišica bo gotovo pripravljena žrtvovati ta odstotek v označeni namen. Kakor poverjenike za strogo izvršitev tega predloga naj vsako društvo pooblasti svojega zastopnika v c. kr. okrajnem šolskem svetu; ta dva naj vodita evidenco teh prispevkov. Parasiti igrajo žalostno ulogo v vsakem stanu, a jaz sem uverjen, da ne bo nikogar v naših vrstah, da bi hotel to ulogo parasita prevzeti sebi in stanu v nečast. Prepričan sem, da ga ne bo učitelja in učiteljice na Goriškem, ki ne bi žrtvoval te malenkosti v tako lep namen. Pravni fond nam bo v stalno

zaslombo v stanovskem boju za naše pravice. Ne bom na dolgo in široko razpravljaj važnosti sličnih naprav v stanovskih organizacijah, ker sem gotov, da je v naših vrstah toliko stanovskega ponosa, da ne bo nihče ugovarjal temu lepemu predlogu ob tej priliki, ko dobi lepo število kron brez posebnega truda. Ako se ustanovitev pravnih fondov uresniči v tem obsegu, bo to najlepše plačilo za ves moj trud v tem boju. Torej na delo v tem zmislu! Naprej z našo organizacijo, kateri edini se moramo zahvaliti za to lepo pridobitev, ki gotovo ne bo zadnja v zgodovini razvijajočega se učiteljskega in šolskega!

Končno se ponovno zahvaljam spretnemu zagovorniku preblagorodnemu g. dr. H. Tumi za njegov plodonosni trud! V Mirnu, dne 12. sušca 1904.

Alojzij Urbančič, nadučitelj.

Opomba dopisnikova: Vsak tovariš in tovarišica naj se ob ti priliki tudi spomni našega glasila, neustrašnega »Učit. Tovarisa« in naj se nanj naroči!

Poziv štajerskim tovarišem in tovarišicam.

Dne 6. prosinca t. l. se je vršila v Celju seja upravnega odbora »Zveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic«, in pri isti se je sklenilo — glasom poročila v 3. št. »Tovariša« — da se vrši prvi občni zbor tega društva 5. aprila ob pol enajstih v Celju.

Tovariši in tovarišice! Bliža se torej čas, ko stopi novo naše društvo na plan, ko bodo njega ustanovitelji nam vsem in sploh vsemu slovenskemu narodu jasno in natančno označili in utemeljili pogoje, ki so jih dovedli do ustanovitve tega društva, oni nam bodo tudi povedali, kaj pričakujejo od njega in na nas bo, da izrečemo končno besedo: živi, rasti in razvijaj se!

Dolžnost naša je torej, da se pri tej slovesni priliki zberemo polnoštevilno, da pazno poslušamo razmotravanja, da z živahno debato pomagamo jasni pojme in da izrečemo kar na licu mesta svojo sodbo.

Ne čakajmo le na strani, češ, videti hočemo, kakšne uspehe bo imelo društvo in potem se šele odločim, če mu pristopim. Jeli že trgal vrtnar sadje z drevesa, ki ga še vsadil ni? — V tem oziru bi posebno želel, da pridejo polnoštevilno posebno cenjeni člani gornjegrajskega in mariborskega učiteljskega društva, ki še edini dvomijo o koristi novega društva. Pridite, poslušajte, vprašajte in potem sodite!

Kdorkoli se briga za našo organizacijo in ji želi uspeha, naj pride in naj pripomore, da se njeni potrebni in koristni člani okrepijo in lepo razvijejo, nepotrebni ali celo škodljivi pa zatro. Nimamo toliko denarja, da bi si mogli špogati nepotrebna društva, a tudi naš ugled še ni tako utrjen, da bi ga taka društva ne mogla podkopati. V interesu nas vseh je torej, da se nas zbere kolikor mogoče mnogo, zakaj več oči več vidi.

Pobrigajmo se tudi, če so naša okrajna društva že dala »Zvezi«, kar je po pravilih njenega, da bo mogla živeti; brez sredstev tudi ona ne more delovati.

Nobenega društva še nismo tako počasi oživljali kakor oživljamo to »Zvezo«, in če še velja nemški pregovor »Gut Ding braucht Weile«, bo to menda najboljša naše društvo.

Zberimo se torej dne 5. aprila vsi v starodavnem Celju! Stroški ne bodo posebno veliki, ker se lahko pripeljemo in odpeljemo v enem dnevu, prenočevanje torej ni potrebno.

Želeti bi pa bilo, da bi se ne zbrali le učitelji in učiteljice, temveč tudi drugi šolski prijatelji, posebno člani onih korporacij, ki imajo mnogokrat našo usodo v rokah. Tu bi bila za njih najugodnejša prilika, da se seznanijo z našim mišljenjem, z našim delovanjem in z našimi željami.

Sicer bo cenjeno društveno vodstvo še gotovo razglasilo v raznih listih posebna vabila k temu shodu, vendar je treba tudi nam drugim zbuhati vsestransko zanimanje za stvar, in temu namenu naj služi ta poziv.

Na veselo snidenje!

Reberničar.

Z orožjem v roki in v rezervi — na Amonite!

(Dalje.)

Kot pristaš in vodja klerikalizma je bil prav dobro poučen o nameri te stranke. Vedel je prav dobro, da je klerikalizem velik nasprotnik novodobne šole, ker ta ni pod njegovo nadvlado, zato se je tudi on kazal šoli in učiteljstvu do dna svoje klerikalne duše neprijaznega, odurnega in sovražnega. O neki priliki je naravnost izjavil, da je šola prokletstvo za naš narod, a ker je izprevidel, da je ravno ta narod za to šolo navdušen, je obrnil svoj plašč po vetru: prelevil je kameleonovo kožo ter izjavil, da so dobri učitelji res slabo plačani za svoj trud, a narod je že tako hudo preobložen z davki, zato se temu ne smejo nakladati novi davki, ampak ta davek naj plačujejo višji uradniki. Nerazsodna masa ne sliši ničesar rajša kot kaj takega. On se je na videz pokazal prijatelja šole in učiteljstva, v resnici je pa zavozil svoj politični voz v globoko blato, ker takšen davek mora poprej državni zbor postavnim potom potrditi, a v ta namen ni on v državnem zboru odprl niti ust. To je bilo slepilo za narod, to je navadna klerikalna zvijača zoper šolo in učiteljstvo. Naš narod bi nobenega davka tako rad ne plačeval kakor ravno šolski davek, ker ta odpira vrata narodu do omike in blaginje. Klerikalizem z dr. Šušteršičem na čelu je izjavil, da rajši razbije deželni zbor, prej ko bi dovolil učiteljstvu izboljšati plače na deželne stroške. Ljudstvo se grozno smili našemu klerikalizmu, ker je preobložen z davki, zato ne privoli ničesar za šolo. Tudi to ni nič drugega kot slepilo in pesek v oči našemu nerazsodnemu narodu. Narod ima te vrste ljudi za svoje zaščitnike, ker ne pozna njih namenov; ker ne ve, da so to zviti politični glumači v ovčji obleki. Klerikalizmu se ni nikoli smilil narod, ker je za narodni čut popolnoma brez srca, ker je brezнародen. Po eni strani trdi, da se mu narod smili, po drugi strani stiska iz njega za svojo klerikalno mavho denar, da je groza. Za en sam očenaš za rajnke ob nedeljah je treba plačati po 10 do 20 h; za eno samo mašo zahteva 2 do 4 K; kako dragi so pogrebi za naš narod, to ve tisti, ki je imel kdaj mrljca v hiši. Plačati je treba vse, pa še dobro plačati, klerikalizem ne naredi ničesar brezplačno, še celo mnogo več se navadno računi, kakor je predpisana štolnina. Koliko cerkvenih darovanj je na leto, da ljudstvo kar godrnja! In ker ponekod niso hoteli iti k darovanju, si je klerikalizem znal pomagati: bilo je darovanje koncem

maše pri zaprtih vratih, da je bil primoran iti vsakdo k darovanju. Ko molzejo denar na prečudne načine za škofove zavode, seveda takrat se klerikalizmu naš narod prav nič ne smili, ker gre to za klerikalno mavho.

Ako ne bo zadostovalo to, imamo preobilno gradiva o tem. Če bo treba, bomo govorili jasneje o drugi priliki. Mi imamo dokaze v rokah, da ga ni večjega narodnega oderuha kakor je klerikalizem; in ti ljudje se upajo še trditi, da ljubijo narod in njegove koristi? Ti ljudje se upajo trditi, da delajo za blagor naroda, ko so nasprotni šoli in učiteljstvu? — Klerikalizem je bil in ostane sovražnik šole, naprednega učiteljstva, narodne izomike in prosvete, ker je ravno šola tisti faktor, ki tvori razsodno maso, ki je pri nas v primeroma kratkem času naredila dovolj, da je nalletel klerikalizem na nepričakovano hud odpor. Čim dlje časa, ko ima kakšen kraj šolo, tem razsodnejše je ljudstvo, tem večji upor čuti tam klerikalizem, zato pa sedaj lahko umemo klerikalni strah in napor zoper šolo in napredek. Sedaj je razvidno, zakaj sovraži šolske palače med raztrganimi kmetiškimi bajtami, razumno je tudi, zakaj ta ščuje narod zoper učiteljstvo naravnost na pobojo. A povemo odkrito, da bo to ščuvanje izdalo malo ali celo nič, ker smo zasedli postojanke zaupanja do šole in omike v srcu našega naroda. Za to zaupanje se hočemo izkazati tudi hvaležne, zato rajši stradamo do smrti, nego da bi izdali korist našega naroda barbarškemu, hudobnemu, brezнародnemu in zavedljivemu klerikalizmu.

Kako je to mogoče, poreče kdo, saj imajo klerikalci tudi svoje šole, kako je vendar mogoče, da bi bili šoli taki hudi nasprotniki? To ni mogoče, saj klerikalizem vedno vpije in se baha, da je za ljudsko prosveto naredil in še dela mnogo več, kakor liberalizem ali katerakoli druga stranka! — Da bomo to lažje razumeli in razložili, je treba, da ločimo klerikalizem od prave učeče cerkve, kakor smo že omenili. Klerikalizem je tudi ud učeče cerkve, a je poleg tega tudi bojevnik za posvetno nadvlado, medtem ko se pravi kleriki nočejo pečati s tem. Oni opravljajo zvesto in vdano svojo službo, živijo mirno, pohlevno, pobožno in sveto po Kristusovem zgledu. Njih delovanje bi lahko primerjali z apostolskim delovanjem, z ljubeznijo in neumornim delom za dušni blagor narodov. Sv. Ciril in Metod n. pr. sta bila apostola Slovanov; učila sta Slovane vere in omike, za posvetno sta se brigala le toliko, kolikor sta potrebovala za svoj obstoj. Njihova skrb je bila v prvi vrsti le dušni blagor, ne pa posvetne zadeve. Takšnih dobrih dušnih pastirjev imamo še nekaj med seboj; ti se ne brigajo nič za posvetno bojevanje današnjega klerikalizma, marveč opravljajo z mirno, zvesto in vdano pobožnostjo svojo službo v največjo zadovoljnost in najlepši zgled našega naroda.

Klerikalizem pa je bojevit. Duhovniki te stranke so konsumarji, zagrizeni sovražniki trgovstva, se pečajo s politiko, prirejajo shode ter učijo ljudstvo, kako mora voliti njih pripadnike, ki jih imenujejo katoliške moče, medtem ko druge psuje za brezverce, sleparje, nečistnike in malovredneže. V cerkvi psujejo brez usmiljenja za vsako malenkost svoje verne, ako jim niso slepo vdani, so pohlepni za denar in drugo posvetno blago, ki ga nimajo nikoli dovolj. Ti se ločijo kakor noč in dan od prvih, Tudi njih življenje in njega smer se loči, čeprav so duhovniki ti kot prvi. Prvi so delali in še delajo med narodom mnogo dobrega v dušnem oziru, na šolskem polju in na polju napredka, medtem ko hoče posvetni klerikalizem samo uživati, vladati ter imeti prvo

Zberimo se torej dne 5. aprila vsi v starodavnem Celju! Stroški ne bodo posebno veliki, ker se lahko pripeljemo in odpeljemo v enem dnevu, prenočevanje torej ni potrebno.

Želeti bi pa bilo, da bi se ne zbrali le učitelji in učiteljice, temveč tudi drugi šolski prijatelji, posebno člani onih korporacij, ki imajo mnogokrat našo usodo v rokah. Tu bi bila za njih najugodnejša prilika, da se seznanijo z našim mišljenjem, z našim delovanjem in z našimi željami.

Sicer bo cenjeno društveno vodstvo še gotovo razglasilo v raznih listih posebna vabila k temu shodu, vendar je treba tudi nam drugim zbuhati vsestransko zanimanje za stvar, in temu namenu naj služi ta poziv.

Na veselo snidenje!

Reberničar.

Z orožjem v roki in v rezervi — na Amonite!

(Dalje.)

Kot pristaš in vodja klerikalizma je bil prav dobro poučen o nameri te stranke. Vedel je prav dobro, da je klerikalizem velik nasprotnik novodobne šole, ker ta ni pod njegovo nadvlado, zato se je tudi on kazal šoli in učiteljstvu do dna svoje klerikalne duše neprijaznega, odurnega in sovražnega. O neki priliki je naravnost izjavil, da je šola prokletstvo za naš narod, a ker je izprevidel, da je ravno ta narod za to šolo navdušen, je obrnil svoj plašč po vetru: prelevil je kameleonovo kožo ter izjavil, da so dobri učitelji res slabo plačani za svoj trud, a narod je že tako hudo preobložen z davki, zato se temu ne smejo nakladati novi davki, ampak ta davek naj plačujejo višji uradniki. Nerazsodna masa ne sliši ničesar rajša kot kaj takega. On se je na videz pokazal prijatelja šole in učiteljstva, v resnici je pa zavozil svoj politični voz v globoko blato, ker takšen davek mora poprej državni zbor postavnim potom potrditi, a v ta namen ni on v državnem zboru odprl niti ust. To je bilo slepilo za narod, to je navadna klerikalna zvijača zoper šolo in učiteljstvo. Naš narod bi nobenega davka tako rad ne plačeval kakor ravno šolski davek, ker ta odpira vrata narodu do omike in blaginje. Klerikalizem z dr. Šušteršičem na čelu je izjavil, da rajši razbije deželni zbor, prej ko bi dovolil učiteljstvu izboljšati plače na deželne stroške. Ljudstvo se grozno smili našemu klerikalizmu, ker je preobložen z davki, zato ne privoli ničesar za šolo. Tudi to ni nič drugega kot slepilo in pesek v oči našemu nerazsodnemu narodu. Narod ima te vrste ljudi za svoje zaščitnike, ker ne pozna njih namenov; ker ne ve, da so to zviti politični glumači v ovčji obleki. Klerikalizmu se ni nikoli smilil narod, ker je za narodni čut popolnoma brez srca, ker je brezнародen. Po eni strani trdi, da se mu narod smili, po drugi strani stiska iz njega za svojo klerikalno mavho denar, da je groza. Za en sam očenaš za rajnke ob nedeljah je treba plačati po 10 do 20 h; za eno samo mašo zahteva 2 do 4 K; kako dragi so pogrebi za naš narod, to ve tisti, ki je imel kdaj mrljca v hiši. Plačati je treba vse, pa še dobro plačati, klerikalizem ne naredi ničesar brezplačno, še celo mnogo več se navadno računi, kakor je predpisana štolnina. Koliko cerkvenih darovanj je na leto, da ljudstvo kar godrnja! In ker ponekod niso hoteli iti k darovanju, si je klerikalizem znal pomagati: bilo je darovanje koncem

maše pri zaprtih vratih, da je bil primoran iti vsakdo k darovanju. Ko molzejo denar na prečudne načine za škofove zavode, seveda takrat se klerikalizmu naš narod prav nič ne smili, ker gre to za klerikalno mavho.

Ako ne bo zadostovalo to, imamo preobilno gradiva o tem. Če bo treba, bomo govorili jasneje o drugi priliki. Mi imamo dokaze v rokah, da ga ni večjega narodnega oderuha kakor je klerikalizem; in ti ljudje se upajo še trditi, da ljubijo narod in njegove koristi? Ti ljudje se upajo trditi, da delajo za blagor naroda, ko so nasprotni šoli in učiteljstvu? — Klerikalizem je bil in ostane sovražnik šole, naprednega učiteljstva, narodne izomike in prosvete, ker je ravno šola tisti faktor, ki tvori razsodno maso, ki je pri nas v primeroma kratkem času naredila dovolj, da je nalletel klerikalizem na nepričakovano hud odpor. Čim dlje časa, ko ima kakšen kraj šolo, tem razsodnejše je ljudstvo, tem večji upor čuti tam klerikalizem, zato pa sedaj lahko umemo klerikalni strah in napor zoper šolo in napredek. Sedaj je razvidno, zakaj sovraži šolske palače med raztrganimi kmetiškimi bajtami, razumno je tudi, zakaj ta sčuje narod zoper učiteljstvo naravnost na pobjo. A povemo odkrito, da bo to sčuvanje izdalo malo ali celo nič, ker smo zasedli postojanke zaupanja do šole in omike v srcu našega naroda. Za to zaupanje se hočemo izkazati tudi hvaležne, zato rajši stradamo do smrti, nego da bi izdali korist našega naroda barbarškemu, hudobnemu, breznarodnemu in zavedljivemu klerikalizmu.

Kako je to mogoče, poreče kdo, saj imajo klerikalci tudi svoje šole, kako je vendar mogoče, da bi bili šoli taki hudi nasprotniki? To ni mogoče, saj klerikalizem vedno vpije in se baha, da je za ljudsko prosveto naredil in še dela mnogo več, kakor liberalizem ali katerakoli druga stranka! — Da bomo to lažje razumeli in razložili, je treba, da ločimo klerikalizem od prave učeče cerkve, kakor smo že omenili. Klerikalizem je tudi ud učeče cerkve, a je poleg tega tudi bojevnik za posvetno nadvlado, medtem ko se pravi kleriki nočejo pečati s tem. Oni opravljajo zvesto in vdano svojo službo, živijo mirno, pohlevno, pobožno in sveto po Kristusovem zgledu. Njih delovanje bi lahko primerjali z apostolskim delovanjem, z ljubeznijo in neumornim delom za dušni blagor narodov. Sv. Ciril in Metod n. pr. sta bila apostola Slovanov; učila sta Slovane vere in omike, za posvetno sta se brigala le toliko, kolikor sta potrebovala za svoj obstoj. Njihova skrb je bila v prvi vrsti le dušni blagor, ne pa posvetne zadeve. Takšnih dobrih dušnih pastirjev imamo še nekaj med seboj; ti se ne brigajo nič za posvetno bojevanje današnjega klerikalizma, marveč opravljajo z mirno, zvesto in vdano pobožnostjo svojo službo v največjo zadovoljnost in najlepši zgled našega naroda.

Klerikalizem pa je bojevit. Duhovniki te stranke so konsumarji, zagrizeni sovražniki trgovstva, se pečajo s politiko, prirejajo shode ter učijo ljudstvo, kako mora voliti njih pripadnike, ki jih imenujejo katoliške moče, medtem ko druge psuje za brezverce, sleparje, nečistnike in malovredneže. V cerkvi psujejo brez usmiljenja za vsako malenkost svoje verne, ako jim niso slepo vdani, so pohlepni za denar in drugo posvetno blago, ki ga nimajo nikoli dovolj. Ti se ločijo kakor noč in dan od prvih, Tudi njih življenje in njega smer se loči, čeprav so duhovniki ti kot prvi. Prvi so delali in še delajo med narodom mnogo dobrega v dušnem oziru, na šolskem polju in na polju napredka, medtem ko hoče posvetni klerikalizem samo uživati, vladati ter imeti prvo

besedo povsod in pri vseh zadevah. Za resno delo tem ljudem ni mar. Ob kratkem rečeno: njih bog je želodec, čast, slava in posvetno blago. Ti ljudje si prisvajajo neumorni trud prvih, da se bahajo in lažje zavajajo nerazsodno ljudstvo. Temu pravimo klerikalizem, in ta je nam in šoli smrten sovražnik, ker ne ljubi napredka, ampak nazadnjaštvo, ne luči prosvete, ampak temo nevednosti, ker vse to več nosi v njihovo klerikalno bisago. S temi ljudmi se mora šola in učiteljstvo bojevati, ker se jim je posrečilo dobiti na svojo stran z obrekovanjem in zlorabo cerkve velik del nerazsodne mase, zato vpijejo sedaj in se bahajo, da so edini gospodarji v deželi in da imajo edinole oni pravico do nadvlade. Ker so se jim drugi postavili po robu, so preprečili redno delovanje deželnega zbora s takojmenovano obstrukcijo, ki je prinesla in bo še donajala mnogo škode in zla. Ti ljudje niso bili in tudi nikoli ne bodo prijatelji šole, niso bili nikoli prijatelji naroda, ker so brez narodnega čuta ter šoli in splošni omiki nasprotni. Oni so torej ljudje, ki bi pogнали ako bi prišli do popolne nadvlade, narodno blaginjo s šolo in učiteljstvom vred v prepad. Že sedaj primanjkuje učiteljev v deželi. To je klerikalizmu jako všeč. V bodoče bo še hujše, ker se radi slabih plač noče mladina posvečati težavnemu in trudopolnemu učiteljskemu stanu, ampak gre drugam, kjer dobiva za svoj trud primeren košček kruha.

(Dalje.)

Pisarna

za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer.

IX.

Vprašanje. Dragi gospod tovariš! Prestavljena sem bila kazenskim potom na šolo v oddaljen kraj. V razsodbi deželnega šolskega sveta mi je bilo kazensko premeščenje prisojeno, ne pa črtanje priznanja do starostne doklade. Vkljub temu mi deželni šolski svet po preteku dveh let ni priznal starostne doklade, češ, da z ozirom na dejstva, ki so bila svojčas razsodbi deželnega šolskega sveta za podlago dana, nisem izpolnila pogojev za priznanje starostne doklade. Ta odklonitev moje prošnje se mi zdi krivična, posebno še zato, ker sem v šoli vedno dosegala dobre uspehe, kakor to razvidite iz priloženega prepisa mojih redov iz zapisnika konferenc nadzorovanja zadnjih 6 let. Zanašam se na Vašo značajnost, da boste iz mojega pisma priobčili le to, kar je neobhodno potrebno, in da prihranite diskretne stvari zase.

Imortela.

Odgovor: Kakor razvidiš, ni priobčene niti desetine Tvojega pisma. Bodi brez skrbi! »Pisarna« bo vedno varovala objektivnost ter ne bo nikdar priobčevala diskretnih stvari. Vloži nemudoma na ministrstvo sledeči ugovor (prva pola s kolkom za 2 kroni, vsaka naslednja s kolkom po 1 krono:

Visoko c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje!

Vis. c. kr. deželni šolski svet štajerski je s svojim odlokom z dne št. mojo prošnjo za priznanje prve starostne doklade odkloniti blagovolil z obrazlogom, ker se baje dejstva, ki so bila njegovi disciplinarni razsodbi z dne št. za podlago vzeta, ne morejo smatrati, da bi bila jaz v smislu §-a 3. štajerskega šolskega zakona z dne 19. septembra 1899., št. 73 deželnega zakonika, zadostila pogojem, od katerih je odvisno uspešno službovanje.

Smatram odlok vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dne št. protizakonitim, zaradi česar vlagam sledečo pritožbo:

1. Da se doseže starostna doklada, je v smislu §§-ov 3. in 4., odstavek 3. zakona z dne 19. septembra 1899 treba izpolniti le dva pogoja, namreč a) petletno službovanje brez prestanka in b) dokazati v službi primerne vspehe. Drugih pogojev zakon ne pozna.

Da sem pogoj a) izpolnila, se razvidi iz vseh mojih nastavnih in odstavnih dekretov v službi. Priloge pod A, B, C in D.

Da sem tudi pogoj b) v vseh preteklih petih letih, na katera se nanaša zaprošena starostna doklada, izpolnila, dokazujejo vsakoletni zapisniki o nadzorovanju šol po dotičnih c. kr. okrajnih šolskih nadzornikih. Ti zapisniki se nahajajo pri okrajnih šolskih svetih v I. in I. ter prosim, naj se dajo v to svrhu rekvirirati.

2. Dejstva, ki so se vzela disciplinarni razsodbi vis. c. kr. deželnega šolskega sveta za podlago, niso mogla mojih službenih uspehov niti oslabiti, a še manje uničiti. Ona se jih niso tudi prav ničesar dotikala, ker so bila popolnoma izvenšolske narave. V dokaz te trditve ponujam za pričo vsakoletno uradno klasifikacijo v rekviriranih zapisnikih in dotični disciplinarni akt. To dejstvo in pa imenovana disciplinarna razsodba ne more torej imeti na pogoje do priznanja prve moje starostne doklade prav nobenega škodljivega vpliva.

3. Sklicujem se tudi na odlok vis. c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 22. maja 1888, ki določa, da iz tega še ne sledi, da bi moral učitelj izgubiti tudi starostno doklado, če je bil v teku petletne dobe, za katero bi mu šla doklada, disciplinarno kaznovan, marveč se mora preiskovati, če je bilo dotično njegovo kršenje dolžnosti takšno, da se njegovo službovanje ni moglo imenovati uspešno.

4. A tudi iz vsakega drugega pravnega stališča je odlok vis. c. kr. dež. šol. sveta z dne št. neutemeljen. Iz določb § 40. in § 41. zakona z dne 4. februarja 1870. za Štajersko, in sicer iz stavka . . . »se kaznuje s kaznijo« . . . je jasno, da se ne sme en in isti prestop z dvema, temveč samo z eno kaznijo kaznovati. Najvišje državno sodišče je proglasilo pravni rek v latinščini »Ne bis in idem« (v isti zadevi ne dvakrat.) Ta pravni rek se nanaša na vse naše pravosodstvo, ne izvzemši disciplinarnega pravosodstva.

5. Pravica do prve moje starostne doklade bi se mi smela le tedaj odvzeti, ako bi se bilo to v disciplinarni razsodbi vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dne št. naravnost izreklo, kar se pa ni zgodilo, zaradi tega se mi ta kazen tudi po ovinkih ne sme nalagati in to toliko manj, ker je bilo moje službeno delovanje uspešno.

Oprta na te razloge prosim spoštljivo:

Visoko c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje blagovoli po reviziji vseh prilog in disciplinarnih aktov za pravo spoznati:

Razsodba c. kr. deželnega šolskega sveta štajerskega z dne št. se kot v zakonu neutemeljena razveljavi ter se učiteljici I. I. pripozna njena prva starostna doklada.

V dne

Podpis.

Ako dospe Tvoja pritožba v 60 dneh, od dneva dostavljanja računajoč, na deželni šolski svet, bo ministrstvo o nji razpravljalo, ako dospe pozneje, se bo kot zamujena zavrnila; zatoj skrbi, da jo vložiš takoj, in sicer naravnost